

"மித்யாக்ஞானம் விபர்யம்" – பொய்யான ஞானம் ஏற்படுதல் அதற்கு விபர்யம் என்று பெயர். "ஸூக்தவ் இதம்ரஜதம் கிளிஜளில்" வெள்ளியைப்பார்த்தல் அது மித்யா ஞானம் அதற்கு விபர்யம் என்று பெயர். இது மூன்று வகையாக இருக்கும். சம்சயம்- எதுக்குமே செரிவராது. எல்லாமே அவத்தம் தர்மி செரியாக வந்து தர்மியில் தர்மத்தை ஏகப்பட்டது ஏத்தி சொல்றது அதுக்கு பெயர் தான் சம்சயம் என்று பெயர். தூரத்திலிருந்து பார்க்கும்போது ஸ்தாணுவா புருஷனா என்று தெரியாது. நிர்ணயமாக சொல்ல முடியாது ஏதோ என்பது போல் தெரியும் அயதாத்தக்ஞானம் கரபாதிகள் கூடுமானவரை இருக்குமாறு இருக்கும். நேரடியாக சொல்ல முடியாது. இப்படி வருவதற்கு விளக்கமுடியாத "சந்தேகம் தான்" காரணமாக இருக்கும். போலிஸ்காரருக்கு முதலில் சந்தேகமாக திருடன் பேரில் வந்து பின்பு திருடனை பிடிப்பது போல் உள்ளது சம்சயம் ஆகும். விபர்யம் மித்யா ஞானமத்தால் "மித்யா என்றால் பொய்". உள்ளது உள்ள போல் சொல்வது பதிலாக உண்மையில் பொய்யைக்காண்பிப்பது. கீதையில் க்ருஷ்ணன் சொல்வது உண்மையில் உண்மை காண்பது சத்வகுணம், உண்மையில் பொய் காண்பது ரஜோகுணம், உண்மையா பொய்யா தெரியவில்லை என்றால் தாமஸகுணம். "எதா ஸூக்தவ் இதம்ரஜதம்" --- பொய்யான ஞானம் கிளிஞ்ஜல் வெள்ளியை போன்று தோற்றுவித்தல் மூளை. கிளிஞ்ஜல் தூரத்தில் மின்னுவது கண்டு வெள்ளி என்று சொல்லிவிடுகிறது. பின்பு வெள்ளி அல்ல என்று தெரியவருகிறது எனப்படும் ஞானம் அயத்தாக்ஞானம் தான் விபர்யம் பொய்யான ஞானம் எனப்படும். "தர்க்கபேதாத்" --- வியாப்பியாஆரோபேண வ்யாபக ஆரோபகஹ தர்க்கஹ. வ்யாபகம் என்பது அதிகதேசவிருதவ்ருத்தியுத்தம் (எல்லா இடத்திலும் பரவி இருத்தல்) வ்யாபகம் விட புள்ளி அளவு குறைந்து இருப்பது தான் வ்யப்பியம் எனப்படும். "ஜனாதிபதியை நமக்கு தெரிந்து நம்மைப்பற்றி ஜனாதிபதிக்கு தெரியாதது போல் தான் வ்யப்பியம் ஆகும்". ஜனாதிபதி வ்யாபகம் நாம் வ்யப்பியம் --- இது வ்யாபக வ்யாப்பிய பாவம் ஆகும். வ்யாப்பியம் என்பது ஞானதேசவிருத்தியுத்தம் குறைத்து இருத்தல். வன்னி துமயோகோ வன்னிஹி வ்யாபகம் தூம வ்யாப்யம் வன்னியைக்காட்டிலும் குறைச்சலாக இருந்து அயோகோணத்தில் வன்னி இருந்து தூமம் இல்லாமல் இருக்கும். இதில் வ்யாப்பியம் சித்திக்கிறது. பொய்யை மெழுகு ஏற்றி உண்மையாக்கி விடுதல் பொய் பேசுவதை மாற்றி மாற்றி சொல்வது ஆயத்தாதக்ஞானத்தால் வரும் தர்க்கம் ஆகும். ஆயத்தாதக்ஞானம் பொய்யை விரிவுபடுத்தி உண்மையுடன் கலத்தல் போன்றது. வ்யாபகம் என்கிற உண்மையில் வ்யாப்பியம் என்கிற பொய்யை சேர்த்துவிடுவது, செயினில் தங்கத்தை கலந்துவிட்டு தங்கம் போனவுடன் வெள்ளிசெயின் உண்மையாக வெளிருவது போல்தான். வ்யாப்பிய ஆரோபேண வ்யாபக ஆரோபக தர்க்கஹ யதா யதி வன்னி நஸ்யாது தரிஹி தூமோபி நஸ்யாது . அதனால் இது அயத்தாதக்ஞானம் என்று பெயர்.